

**College van Gedeputeerde Staten
statenvoorstel**

Datum : 11 december 2012
 Afdeling : VEH
 Steller : Desirée Bergers
 Registratienummer: 80C89544

Nummer PS: PS2013RGW02
 Commissie: RGW
 Portefeuillehouder: R.W. Krol

Titel : Wijziging Landschapsverordening provincie Utrecht 2011 met het oog op bescherming van de duisternis en de verruiming van de vrijstelling voor rotondereclameborden en historische vaartuigen.

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit	pag. 4
Toelichting	pag. 8
Bijlage(n): geen	

Aan Provinciale Staten,

Inleiding
Voorgeschiedenis

Op 7 februari 2011 (PS 2011RGW01) is de Verordening bescherming natuur en landschap provincie Utrecht 1996 ingetrokken en vervangen door de geactualiseerde en gemoderniseerde Landschapsverordening provincie Utrecht 2011 (Lsv). Het doel van de Lsv is de bescherming van het landschap, de natuur, de cultuurhistorische en archeologische waarden in de provincie Utrecht.

Het plaatsen en aanwezig zijn van borden, vlaggen, spandoeken e.d. in combinatie met hun draagconstructies en het willekeurig afmeren van vaartuigen strookt niet met de landschappelijke doelstelling van de verordening. Daarom kent de Lsv hiervoor een verbod. In bepaalde situaties kan de landschappelijke aantasting aanvaardbaar zijn. Deze situaties zijn op basis van het sinds 1986 gevoerde beleid vastgelegd in de algemene vrijstellingen van artikel 4 Lsv (hoofdstuk II) en artikel 18 Lsv (hoofdstuk IV). Vanuit dereguleringsoogpunt is de individuele ontheffing van het verbod komen te vervallen. Vandaar dit aanpassingsverzoek van de vrijstellingen en hun toelichting (voor zover nodig).

Aanleiding voor de aanpassing van de Lsv was ten eerste de wens om de vrijstelling voor reclameborden op rotondes te verruimen en ten tweede de wens om meer ruimte te bieden aan historische vaartuigen in de Utrechtse wateren. Vervolgens is van deze gelegenheid gebruik gemaakt om nog een aantal aanpassingen van de vrijstellingen voor borden voor te stellen,

zodat dit hoofdstuk beter aansluit bij de bestaande praktijk. De wijzigingsvoorstellen voor deze vrijstellingen worden hieronder nader toegelicht.

Essentie / samenvatting

1. De provincie Utrecht heeft het groenonderhoud van de middeneilanden op de provinciale rotondes uitbesteed. Het idee erachter is dat lokale ondernemers het groenonderhoud sponsoren en in ruil daarvoor reclameborden mogen plaatsten op die rotondes. De provincie bespaart hiermee ca. € 50.000. Na ruim een half jaar is geconstateerd dat er nauwelijks belangstelling van bedrijven is om gebruik te maken van deze faciliteit. De concessiehouder heeft de provincie daarom verzocht om de afmetingen genoemd in de vrijstelling te verruimen om zodoende de exploitatie aantrekkelijker te maken. Het voorstel is om aan dit verzoek tegemoet te komen. Wij stellen voor om de afmetingen van de twee toegestane borden per rotonde te verruimen tot maximaal 100 x 70 cm (lxb) mits ze landschappelijk worden ingepast.
2. Verschillende gemeenten hebben interesse getoond voor het plaatsen van deze borden zodat ook zij geld kunnen besparen op het onderhoud van hun rotondes. De gemeente Nieuwegein heeft al nadrukkelijk verzocht om aanpassing van de verordening op dit punt. Er zijn momenteel 21 gemeentelijke en circa 60 provinciale rotondes in het buitengebied van de provincie. De eis dat GS de inpassing moet goedkeuren, gaat ook voor de gemeenten gelden. Zo houden we grip op de situatie. Aangezien de aantasting van de landschappelijke waarden door de inpassingseis beperkt is, stellen wij voor om ook gemeentelijke rotondes onder de vrijstelling te laten vallen.
3. Omdat de Lsv toch aangepast moest worden, is van de gelegenheid gebruikt gemaakt om nog eens kritisch naar alle vrijstellingen in hoofdstuk II te kijken. We hebben enkele aanpassingsvoorstellen opgenomen, deels om de vrijstellingen beter aan te laten sluiten bij de bestaande praktijk (kleine verruiming) en deels in corrigerende of verduidelijkende zin. Het gaat om praktische aanpassingen van de vrijstellingen en bijbehorende toelichtingen in artikel 4 onder a, b, c, i, k en o. Ook op dit punt verzoeken wij u in te stemmen met de voorgestelde wijziging.
4. Bij de behandeling van de vaststelling van de nieuwe landschapsverordening op 7 februari 2011 heeft u ons in een aangenomen motie verzocht met nadere voorstellen te komen hoe lichtvervuiling in provinciaal beleid kan worden meegenomen. In een Statenbrief van 14 november 2011 (2011MME84) hebben wij u voorgesteld om geen separaat lichtvervuilingsbeleid op te stellen maar aan te sluiten bij bestaande activiteiten binnen de beleidsvelden ruimte, wegen, natuur, landschap, milieu en economie. In aansluiting hierop hebben wij ook bij de aanpassing van de landschapsverordening gekeken naar mogelijkheden om lichtvervuiling tegen te gaan. De voorgestelde verscherping van regels voor de verlichting van borden e.d. draagt bij aan het tegengaan van lichtvervuiling in het buitengebied en houdt in dat de verlichting bij bedrijven in het buitengebied, zoals horecagelegenheden en tuincentra, tussen 11 uur 's avonds en 6 uur 's ochtends uit moet zijn. Als de verlichting binnen die uren nog functioneel is, bijvoorbeeld bij een benzineverkooppunt dat 24 uur per dag open is, mag de verlichting wel aan blijven. Wij stellen u voor in te stemmen met de aanscherping van de regels voor de verlichting van borden in artikel 4, tweede lid, van de Lsv.

5. De wens is om het aantal ligplaatsen voor historische schepen te vergroten vanwege hun grote bijdrage aan de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het Utrechtse waterlandschap. In artikel 18, zesde lid, van de Lsv is een vrijstelling opgenomen voor historische vaartuigen. Die houdt in dat geen ontheffing nodig is voor het afmeren van een historisch schip, voor zover het schip als varend monument in het register is ingeschreven en afgemeerd is bij een aanlegplaats die als zodanig in een bestemmingsplan is aangewezen. Om deze bijzondere vaartuigen meer ruimte te geven, stellen wij voor om de toelichting op dit artikel dusdanig aan te passen dat historische vaartuigen overal mogen afmeren waar ook recreatievaartuigen mogen afmeren, dus bij alle bestemde aanlegplaatsen voor vaartuigen, niet alleen speciaal daartoe bestemde ligplaatsen.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

De aanpassing van hoofdstuk II van de Lsv leidt tot een kleine verruiming van de mogelijkheden voor het plaatsen van borden, vlaggen e.d. bij rotondes, bedrijven en benzineverkooppunten, zodat de Lsv op dit punt wat beter aansluit bij de bestaande praktijk. De verruiming zal echter niet ten koste gaan van de visuele belevingswaarde van het Utrechtse landschapsschoon omdat het gaat om kleine correcties die geen impact daarop hebben. Lichtvervuiling zal daarentegen meer worden tegengegaan. De verruimde vrijstelling voor historische vaartuigen betekent een versterking van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het Utrechtse waterlandschap.

Financiële consequenties

Geen

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

Diverse gemeenten hebben aangegeven dat ze ook graag borden op hun rotondes willen plaatsen, omdat ze ook geld willen besparen op het onderhoud. De huidige vrijstellingsbepaling staat alleen borden op provinciale rotondes toe. Hoewel om landschappelijke overwegingen het aantal rotondereclameborden in het landelijk gebied zoveel mogelijk beperkt zou moeten worden, kan anderszins het gemeentelijke signaal bezwaarlijk worden genegeerd. Het gaat nu om circa 21 gemeentelijke rotondes in het landelijke gebied bovenop de 60 provinciale rotondes.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

Geen

Voorgesteld wordt het bijgevoegde besluit tot wijziging van de Landschapsverordening provincie Utrecht 2011 met het oog op bescherming van de duisternis en de verruiming van de vrijstelling voor rotondereclameborden en historische vaartuigen.

Gedeputeerde Staten,

voorzitter, R.C. Robbertsen

secretaris, H. Goedhart

Ontwerp-besluit

Besluit van provinciale staten van Utrecht van 4 februari 2013 tot wijziging van de Landschapsverordening provincie Utrecht 2011 met het oog op bescherming van de duisternis en de verruiming van de vrijstelling voor rotondereclameborden en historische vaartuigen.

Provinciale staten van Utrecht in vergadering bij een op maandag 4 februari 2013;

Gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van 11 december 2012, nummer 80C89544;

Gelet op artikel 145 van de Provinciewet;

Overwegende dat het wenselijk is de Landschapsverordening provincie Utrecht 2011 te actualiseren;

Besluiten:

Artikel I

De Landschapsverordening provincie Utrecht 2011 wordt als volgt gewijzigd:

A.

Artikel 4, eerste lid, onder a, komt als volgt te luiden:

a. borden en spandoeken die uitsluitend betrekking hebben op een beroep, bedrijf of dienst, uitgeoefend of verleend in een daarvoor als zodanig bestemd gebouw, mits deze:

1. plat zijn bevestigd tegen de gevel van het gebouw;
2. niet boven de goot- of dakrand uitsteken; en
3. in totaal een oppervlakte van maximaal 9 m² hebben; of één bord dat uitsluitend betrekking heeft op een beroep, bedrijf of dienst, uitgeoefend of verleend in een daarvoor als zodanig bestemd gebouw, mits dit:

1. direct voor het gebouw is geplaatst; en
2. een oppervlakte heeft van maximaal 2 m².

Naast de borden en spandoeken respectievelijk het bord als hiervoor bedoeld, mogen maximaal vier vlaggen worden geplaatst die uitsluitend betrekking hebben op een beroep, bedrijf of dienst, uitgeoefend of verleend in een daarvoor als zodanig bestemd gebouw, mits deze:

1. zijn aangebracht voor of tegen het gebouw;
2. een oppervlakte hebben van maximaal 6 m²; en
3. een maximale hoogte boven het maaiveld hebben van 6 meter, maar niet boven de nokhoogte van het gebouw uitsteken.

Deze vrijstelling geldt niet voor een benzineverkoopspunt.

B.

Artikel 4, eerste lid, onder b, komt als volgt te luiden:

b. twee borden die uitsluitend betrekking hebben op een beroep, bedrijf of dienst, uitgeoefend of verleend in een daarvoor als zodanig bestemd gebouw, mits deze:

1. direct nabij de inrit naar het gebouw zijn geplaatst;
2. een maximale oppervlakte hebben van 0,50 m² en met een maximale afmeting in één richting van 1 meter; en
3. een maximale hoogte boven het maaiveld hebben van 1,50 meter.

Bij verschillende, los van elkaar staande beroepen, bedrijven of diensten in één of meer gebouwen mag de maximale oppervlakte van de twee borden worden samengevoegd tot één dubbelzijdig bord van 1 m² met een maximale lengte in één richting van 1,50 meter en een maximale hoogte boven het maaiveld van 1,50 meter.

Deze vrijstelling is niet van toepassing als in het kader van de reguliere bewegwijzering als bedoeld in het eerste lid, onder e, van dit artikel al een verwijsbord direct bij de inrit is geplaatst.

Deze vrijstelling geldt niet voor een benzineverkooppunt.

C.

Artikel 4, eerste lid, onder c, komt als volgt te luiden:

c. de volgende borden en vlaggen met betrekking tot activiteiten van een benzineverkooppunt:

1. één brandstofprijzenbord in de directe nabijheid van het benzineverkooppunt, mits dit niet hoger is dan 7,50 meter boven het maaiveld en een maximale breedte heeft van 2 meter;
2. vier vlaggen in de directe nabijheid van het benzineverkooppunt, mits deze:
 - i. zijn aangebracht voor of tegen het gebouw;
 - ii. een oppervlakte hebben van maximaal 6 m²; en
 - iii. een maximale hoogte boven het maaiveld hebben van 6 meter, maar niet boven de nokhoogte van het gebouw uitsteken;
3. borden en spandoeken op het gebouw van het benzineverkooppunt, mits deze:
 - i. plat zijn bevestigd tegen de gevel van het gebouw;
 - ii. niet boven de goot- of dakrand uitsteken; en
 - iii. in totaal een oppervlakte van maximaal 9m² hebben; en
4. dakrandborden rondom de overkapping van de brandstofpompen met het logo van de brandstofleverancier, mits deze niet hoger zijn dan 1,5 meter.

D.

Artikel 4, eerste lid, onder i, komt als volgt te luiden:

i. aankondigingsborden geplaatst door de wegbeheerder die gecombineerd zijn met het gemeentebord ter aanduiding van de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet.

E.

Artikel 4, eerste lid, onder k, komt als volgt te luiden:

k. maximaal één bord of één spandoek waarbij een woning of bedrijfspand te koop, te huur of in pacht wordt aangeboden op een afstand van maximaal 10 meter van die woning of dat bedrijfspand of direct naast de hoofdentree naar bedoeld object, mits dit een oppervlakte heeft van maximaal 4 m² met een maximale lengte in één richting van 2 meter en een maximale hoogte boven het maaiveld van 2,50 meter.

F.

Artikel 4, eerste lid, onder o, komt als volgt te luiden:

o. vlaggen die zijn aangewezen als officiële binnenlandse en buitenlandse vlaggen, tenzij de vrijstelling als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a of c, is benut.

G.

Aan artikel 4, eerste lid, wordt een nieuw onderdeel toegevoegd, luidende:

x. maximaal twee borden op rotondes, geplaatst door de wegbeheerder, mits deze:

- a. een maximale lengte hebben van 0,50 meter, een maximale breedte van 0,30 meter en een maximale hoogte van 0,70 meter vanaf het maaiveld; of
- b. een maximale lengte hebben van 1 meter, een maximale breedte van 0,70 meter en een maximale hoogte van 0,70 meter vanaf het maaiveld mits de borden naar het oordeel van Gedeputeerde Staten voldoende landschappelijk zijn ingepast; en
- c. zijn voorzien van een tekst waaruit blijkt dat het onderhoud van de rotonde wordt gesponsord.

H.

Artikel 4, derde lid, komt als volgt te luiden:

3. Een vrijstelling geldt voorts slechts onder de volgende voorwaarden:

- a. de borden, spandoeken, vlaggen, objecten en informatiezuilen, bedoeld in het eerste lid, met uitzondering van de borden in de onderdelen a, b, c, g, h, j, l, n en v, zijn niet verlicht;

- b. de borden, spandoeken en vlaggen, bedoeld in het eerste lid, onder a, b of c, zijn niet verlicht tussen 23.00 uur en 06.00 uur, tenzij de verlichting gelet op de openingstijden functioneel is;
- c. er wordt geen gebruik gemaakt van knipperende verlichting of continu bewegende belettering of beelden;
- d. er wordt geen gebruik gemaakt van LED-schermen of soortgelijke schermen.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na dagtekening van het Provinciaal blad waarin het wordt geplaatst.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van provinciale staten van Utrecht van 4 februari 2013.

Provinciale staten van Utrecht,

Voorzitter,

Griffier,

1. **Wettelijke grondslag**
Artikel 145 Provinciewet.
2. **Beoogd effect**
De aanpassing van hoofdstuk II van de Lsv leidt tot een kleine verruiming van de mogelijkheden voor het plaatsen van borden en vlaggen e.d. bij o.a. rotondes, bedrijven en benzineverkooppunten, zodat de Lsv op dit punt beter aansluit bij de bestaande praktijk. De verruiming zal echter niet ten koste gaan van de visuele belevingswaarde van het Utrechtse landschapsschoon omdat het gaat om kleine correcties die geen impact daarop hebben. Lichtvervuiling zal daarentegen meer worden tegengegaan. Door de verruimde vrijstelling voor historische vaartuigen hebben deze vaartuigen meer afmeermogelijkheden.
3. **Argumenten**
De provincie stelt haar belangen ter bescherming van het Utrechtse landschapsschoon vast.
De Lsv is daarbij een instrument dat in afstemming met de Prv, maar ook los daarvan, bescherming kan geven aan de provinciale kerntaken op dit gebied. Het verbod op het plaatsen van borden e.d. (hoofdstuk II van de Lsv) beschermt het landschap al sinds 1925 tegen verrommeling, horizonvervuiling en aantasting van de openheid, veroorzaakt door (opvallende) borden, vlaggen, spandoeken en objecten. De voorgestelde aanpassingen van dit hoofdstuk leiden tot een verbeterde aansluiting bij de bestaande praktijk. De verruimde vrijstelling voor historische vaartuigen betekent een versterking van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het Utrechtse waterlandschap.
4. **Kanttekeningen**
Geen
5. **Financiën**
Het voorstel heeft geen financiële gevolgen.
6. **Realisatie**
Het voorstel zal op 21 januari 2013 behandeld worden in de commissie Ruimte, Groen en Water en op 4 februari 2013 in de vergadering van Provinciale Staten. Bij vaststelling door PS zal het wijzigingsbesluit een dag na bekendmaking in het provinciaal blad in werking treden.
7. **Juridisch**
Er zijn geen bijzondere juridische aspecten aan het voorstel verbonden.
8. **Europa**
Er zijn geen Europeesrechtelijke risico's aan het voorstel verbonden.

9. Communicatie

De wijziging van de Landschapsverordening provincie Utrecht 2011 zal op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend worden gemaakt.

10. Bijlagen

Geen

De artikelsgewijze toelichting wordt als volgt gewijzigd:

Ad a.

Eerste lid, onder a, gevelborden en vlaggen bij bedrijven

Het betreft borden, vlaggen of spandoeken die betrekking hebben op de uitoefening van een dienst, beroep of bedrijf. Het kan hier gaan om restaurants, hotels, tuincentra etc.

Er moet een functionele relatie bestaan tussen de borden, vlaggen of spandoeken en de activiteiten en/of werkzaamheden die in het gebouw worden verricht. Het gaat om borden en spandoeken die op de gevel van het gebouw zelf zijn aangebracht (dus niet op het dak) of een bord dat direct voor het gebouw is geplaatst. De vlaggen moeten voor of tegen het gebouw zijn aangebracht.

Deze vrijstelling is niet van toepassing op benzineverkooppunten, omdat daarvoor een aparte vrijstelling geldt.

Ad b.

Eerste lid, onder b, inritborden bij bedrijven

Hier gaat het om borden die worden geplaatst ter markering van de entree naar het aan de borden gerelateerde pand. Er moet een functionele relatie bestaan tussen de borden, vlaggen of spandoeken en de activiteiten en/of werkzaamheden die in het gebouw worden verricht. Indien in één of meer gebouwen meerdere beroepen, bedrijven en/of diensten gevestigd zijn, geldt een ruimere vrijstelling. Het moet dan gaan om verschillende, geheel los van elkaar staande bedrijven en/of diensten. De situatie van een gebouw waarin meerdere bij elkaar horende bv's zijn gevestigd, zoals een bedrijfs- en een pensioen-bv, voldoet dus niet aan de voorwaarden voor de verruimde vrijstelling. Ook een bedrijf waar op dezelfde locatie meerdere verschillende diensten worden verleend, bijvoorbeeld zowel de verhuur als de verkoop van auto's, voldoet niet aan de voorwaarden voor de verruimde vrijstelling.

Om te voorkomen dat er teveel borden worden geplaatst, mogen de borden bij de inrit alleen worden geplaatst als bij de inrit geen verwijsbord als bedoeld in eerste lid, onder e, van dit artikel is geplaatst.

Deze vrijstelling is niet van toepassing op benzineverkooppunten, omdat daarvoor een aparte vrijstelling geldt.

Ad c.

Eerste lid, onder c, benzinestations

Borden, spandoeken en vlaggen die geen betrekking hebben op de activiteiten in het benzineverkoop punt vallen niet onder de vrijstelling van het verbod. Onder activiteiten wordt verstaan de verkoop van brandstof en de verkoop en verhuur van producten en diensten in het

benzineverkooppunt. Borden, vlaggen en spandoeken die niets te maken hebben met deze activiteiten, zoals een gevelbord met reclame voor een automerk, zijn niet toegestaan.

Ad d.

Eerste lid, onder i, entreeborden gemeenten

Het betreft (digitale) borden voor aankondigingen van de gemeente bij de entree van de bebouwde kom. De borden zijn merendeels gecombineerd met het bord met de gemeentenaam en het 50 km bord, respectievelijk model H1 en A1 in het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, maar staan dikwijls net buiten de bebouwde kom van de Wegenwet.

Ad e.

Eerste lid, onder k, makelaarsborden

Dit zijn de tijdelijke makelaarsborden. De borden of spandoeken mogen geplaatst worden op een afstand van maximaal 10 meter van het object dat verhuurd, verkocht of verpacht moet worden. Het gaat dan bijvoorbeeld om een woning, een boerderij of een winkel, niet een stuk grond. Het is dus niet toegestaan om makelaarsborden te plaatsen bij een weiland dat te koop staat.

Ad f.

Eerste lid, onder x, rotondeborden

Deze vrijstelling maakt het mogelijk om twee borden te plaatsen bij rotondes. Voor deze borden gelden maximale afmetingen. Voor landschappelijk ingepaste borden gelden ruimere maximale afmetingen. Bij de beoordeling van de landschappelijke inpassing wordt gekeken naar de samenhang tussen locatie, vorm, zichtbaarheid, kleurgebruik/glans en materiaalgebruik.

Ad g.

Derde lid

Dit lid houdt in dat de borden, spandoeken, vlaggen, objecten en informatiezuilen genoemd in de onderdelen die niet in dit lid worden genoemd, noch direct, bijvoorbeeld met behulp van lichtbakken of neonletters, noch indirect, bijvoorbeeld door daarop een lamp te richten, mogen worden verlicht. Verder verbindt dit artikel voorwaarden aan de soort verlichting die is toegestaan ingeval wel verlichting mag worden gevoerd. Het is niet toegestaan om knipperende verlichting aan te brengen of bewegende belettering of beelden. Verder zijn LED-schermen of soortgelijke schermen niet toegestaan.

In het kader van donkertebescherming is een beperking ingevoerd voor de verlichting van de onder sub a, b, en c vrijgestelde borden, vlaggen en spandoeken. Deze verlichting moet tussen 11 uur 's avonds en 6 uur 's ochtends uit zijn. Als de verlichting binnen die uren nog functioneel is, bijvoorbeeld bij een benzineverkooppunt dat 24 uur per dag open is, mag de verlichting wel aan blijven.

Ad h.

artikel 18, zesde lid

provincie :: Utrecht

Historische schepen horen bij het Nederlandse landschap en vormen onderdeel van het cultuurhistorisch erfgoed. Historische schepen en hun ligplaatsen kunnen deel uitmaken van het totale ensemble van water, natuur en landschap. Dit is in het bijzonder het geval indien varende monumenten niet meer weg te denken zijn en door de tijd heen onderdeel van de omgeving zijn geworden.

Cultuurhistorische waarden vallen onder de waarden die de Landschapsverordening beoogt te beschermen. Het zou daarom niet stroken met de doelstellingen van de Landschapsverordening om het afmeerverbod voor vaartuigen zonder meer op historische schepen toe te passen. Daarom is deze vrijstellingsbepaling voor deze categorie vaartuigen opgenomen. Om discussie over het begrip historisch schip te vermijden is aansluiting gezocht bij het Nationaal Register Varende Monumenten.

Als een vaartuig aan een aantal criteria voldoet, wordt het geregistreerd als ‘Varend Monument’. Alleen deze schepen vallen onder deze vrijstelling. Vaartuigen die als ‘Historisch Casco’ in het register staan ingeschreven, vallen dus niet onder deze vrijstelling.